

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Marie Součkové v právní věci žalobce: **M. A.**, zast. JUDr. Davidem Heryánem, advokátem, se sídlem Praha 1, Růžová 15, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočky v Liberci č. j. 59 Az 493/2003-37, ze dne 30. 3. 2005,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností napadl žalobce (dále též „stěžovatel“) v záhlaví citovaný rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí ministra vnitra č. j. OAM-1732/AŘ-2002, ze dne 27. 10. 2003. Tímto rozhodnutím byl zamítnut rozklad stěžovatele proti rozhodnutí ministerstva vnitra č. j. OAM-3020/VL-07-OL4-2000, ze dne 10. 10. 2001, jímž nebyl stěžovateli udělen azyl v České republice z důvodu nesplnění podmínek uvedených v ustanoveních § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Současně jím žalovaný rozhodl, že se na stěžovatele nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu.

Krajský soud dospěl k závěru, že stěžovatelem uváděné žalobní námitky nejsou důvodné. Co se týká tvrzeného nedostatečně zjištěného stavu věci, zjistil soud, že žalovaný vycházel ze skutečností, které stěžovatel uvedl v návrhu a při pohovoru k němu, na základě informací, jež měl pro posouzení situace v zemi původu stěžovatele k dispozici. S obsahem

těchto zpráv byl stěžovatel obeznámen. Žádné konkrétní důkazy na podporu tohoto svého tvrzení stěžovatel soudu nepředložil a soud proto neshledal důvod této žalobní námitce přisvědčit. Oprávněnost nepřiznal krajský soud ani námitce směřující k posouzení pronásledování stěžovatele pro jeho ruskou národnost, resp. nepříslušnost k politickým stranám U. a U. Z objektivních informací o situaci na Ukrajině nevyplývá, že by zde docházelo k pronásledování či utiskování osob ruské národnosti, jakož ani že by ukrajinské státní orgány pronásledovaly občany, kteří nejsou členy politické strany U. a U., nebo že by takové jednání tolerovaly. Ze všech těchto důvodů se krajský soud ztotožnil se závěrem žalovaného, podle něhož nelze stěžovatelem uváděné problémy podřadit pojmu pronásledování ve smyslu zákona o azylu a žalobu proto podle ust. § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) jako nedůvodnou zamítl.

Kasační stížností napadl žalobce rozsudek krajského soudu z důvodů podle ust. § 103 odst. 1 písm. a) až d) s. ř. s., za stěžejní však považuje důvod podle ust. § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Dle názoru stěžovatele je řízení zatíženo vadou spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech, resp. je s nimi v rozporu. V důsledku toho žalovaný nesprávně posoudil podmínky udělení azylu, zejm. pak je nesprávný jeho závěr o absenci pronásledování stěžovatele ve smyslu zákona o azylu.

Shledal-li žalovaný výpovědi stěžovatele v rozporu s informacemi o zemi původu, měl stěžovatele vyzvat, aby svá tvrzení doložil, resp. vzhledem k obtížnosti jejich prokazování připustit důkaz čestným prohlášením stěžovatele o těchto skutečnostech. Místo toho vycházel žalovaný při svém rozhodování výlučně z těchto zpráv. Žalovaný rovněž neplnil řádně svou povinnost poučit žadatele o azyl o tom, co vše může být v azylovém řízení použito jako důkaz.

Skutečnost, že Ukrajinu nelze považovat za bezpečnou zemi původu, vyplývá podle stěžovatele a contrario také z toho, že žalovaný nezamítl jeho žádost jako zjevně nedůvodnou podle ust. § 16 odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Postup, jímž se správní orgán v dalším řízení přiklonil ke zprávám o situaci na Ukrajině, jež tuto zemi popisují jako bezpečnou zemi původu, je podle něj v rozporu se zákonem. Z díkce ust. § 16 zákona o azylu podle stěžovatele vyplývá, že zamítnutí žádosti o azyl jako zjevně nedůvodné je formulováno jako povinnost žalovaného, nikoli pouhá možnost takto učinit. Na tom nic nemění ani odst. 2 cit. ust., neboť následky nedodržení lhůty zde uvedené nejsou zákonem stanoveny a lze o nich polemizovat.

Rozhodnutí žalovaného podle ust. § 14 zákona o azylu považuje nakonec stěžovatel za nepřezkoumatelné a v rozporu s ust. § 47 odst. 3 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád). Omezil-li se žalovaný pouze na obecné konstatování, že po posouzení osobní situace a poměrů v zemi původu stěžovatele se azyl podle § 14 zákona o azylu neuděluje, jednal podle stěžovatele v rozporu se zákonem. Nelze totiž s určitostí dovodit, které skutečnosti byly podkladem pro rozhodnutí, z jakých poměrů stěžovatele žalovaný vycházel, resp. které okolnosti posoudil jako nikoli zvláštního zřetele hodné.

Stěžovatel proto žádá Nejvyšší správní soud, aby napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. Zároveň žádá, aby byl jeho kasační stížnosti přiznán odkladný účinek.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu důvodů uplatněných v kasační stížnosti a dospěl k závěru, že tato není důvodná.

Ze správního spisu přitom zjistil následující pro posouzení věci rozhodné skutečnosti: Žádost o udělení azylu na území ČR podal stěžovatel dne 25. 11. 2000. Pohovor k žádosti byl se stěžovatelem proveden dne 27. 7. 2001 v p. s. K. O. na žádost stěžovatele v jazyce

ruském za přítomnosti tlumočnice. Ukrajinu stěžovatel opustil naposledy 3. 8. 1998 z důvodu národnostního útisku. Pro svou ruskou národnost nemohl na Ukrajině sehnat práci odpovídající jeho vzdělání (vyučení krejčí), odmítali se s ním bavit na poště či v obchodu. Po celé západní Ukrajině vykonávají podle stěžovatele svůj vliv politické strany U. a U., jejichž celý název nezná. Jedná se o ukrajinské nacionalisty, kteří Rusy utlačují. Když např. nastoupil stěžovatel do práce, po určité době se ho ostatní spolupracovníci začali ptát, proč se neúčastní jejich stranických schůzek. Bylo mu řečeno, že když nechce být Ukrajincem, bude se muset z Ukrajiny vystěhovat. Dodali, že jestli se nechce vystěhovat hned, později jej k tomu donutí. Dvakrát si žalobce stěžoval na policii, zde se mu ale vysmáli. Z uvedených důvodů také odešel z práce. Do ČR přicestoval autobusem přes Polsko. Nepožádal zde o azyl, neboť o této možnosti nevěděl. V ČR pobýval dva a půl roku bez dokladů. V roce 1998 mu byl uložen zákaz pobytu na jeden rok. Podruhé mu byl uložen v roce 1999, tentokrát na deset let, protože první zákaz nerespektoval.

Správní orgán měl k posouzení situace na Ukrajině k dispozici mimo jiné tyto dokumenty: Zprávy MZV USA o situaci v oblasti dodržování lidských práv na Ukrajině za rok 1999 a 2000; Zprávu MZV USA o svobodě vyznání na Ukrajině ze dne 5. 9. 2000, Informace MV VB o zemi – Ukrajina, verze říjen 2000, informace z databanky ČTK a zprávu OAMP MV ČR – Ukrajina – všeobecná informace, leden 2001.

Podaný rozklad zamítl ministr vnitra rozhodnutím ze dne 27. 10. 2003, poté co dospěl ke shodným závěrům, jako správní orgán I. stupně.

Žalobu proti rozhodnutí o rozkladu zamítl krajský soud z důvodů uvedených výše.

O stížních námitkách uvažil Nejvyšší správní soud následovně:

Z obsahu kasační stížnosti je zřejmé, že stěžovatel napadá rozsudek krajského soudu zdůvodu podle ust. § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., neboť všechny jeho námitky se týkají řízení před správním orgánem. Z těchto pak v řízení před krajským soudem uplatnil pouze námitku nedostatečného dokazování ve správním řízení, resp. posouzení výpovědí stěžovatele na podkladě shromážděných informací o zemi původu jako nepravdivých.

K tomu Nejvyšší správní soud uvádí, že žalovaný postupoval zcela standardně, porovnával-li stěžovatelem tvrzené skutečnosti s objektivními informacemi o zemi jeho původu. Byly-li pak tyto skutečnosti s uvedenými informacemi v rozporu, vyvodil z toho náležité závěry a nebyl již povinen činit jakékoli další dokazování. Sám stěžovatel pak v kasační stížnosti upouští od svých žalobních tvrzení, podle nichž je pronásledování Rusů z národnostních důvodů na Ukrajině snadno průkazné, a hovoří naopak o tom, jak obtížně lze „v podobných situacích získávat důkazy“. Návrh na provedení důkazu čestným prohlášením stěžovatele považuje nakonec Nejvyšší správní soud za neslučitelný s povahou azylového řízení, neboť by ve svých důsledcích potenciálně vedl k udílení azylu všem žadatelům, jejichž tvrzení by byla v rozporu s informacemi správního orgánu.

Námitku nedostatečného odůvodnění správního rozhodnutí podle ust. § 14 zákona o azylu, jakož i argumentaci, podle níž nelze Ukrajinu považovat za bezpečnou zemi původu, neboť to vyplývá a contrario z toho, že žalovaný nezamítl žádost stěžovatele jako zjevně nedůvodnou podle ust. § 16 odst. 1 písm. e) zákona o azylu, pak stěžovatel uvádí poprvé až v řízení před Nejvyšším správním soudem, a s ohledem na ust. § 104 odst. 4 s. ř. s. je kasační stížnost v tomto rozsahu nepřípustná. Pouze na okraj rozhodnutí proto Nejvyšší správní soud odkazuje na svou dřívější judikaturu, podle níž *nedojde-li k zamítnutí žádosti*

jako zjevně nedůvodné ve lhůtě 30 dnů od zahájení správního řízení, vydá správní orgán negativní rozhodnutí dle § 12 citovaného zákona; to však neznamená, že by správnímu orgánu za této situace vznikla povinnost domýšlet právně relevantní důvody pro udělení azylu žadatelem neuplatněné a činit posléze k těmto důvodům příslušná skutková zjištění. Povinnost zjistit skutečný stav věci dle ustanovení § 32 spr. ř. má správní orgán pouze v rozsahu důvodů, které žadatel v průběhu správního řízení uvedl (podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2003, č. j. 2 Azs 27/2003 - 59).

Ze všech shora uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že napadený rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem netrpí vadou podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., a kasační stížnost proto podle § 110 odst. 1 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

Vzhledem k ust. § 78b odst. 1 zákona č. 325/1999 Sb., podle něhož se cizinci, který předloží doklad o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku, udělí na žádost vízum za účelem strpění pobytu, nerozhodoval Nejvyšší správní soud samostatně o žádosti o přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti.

Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný správní orgán měl ve věci úspěch, nevznikly mu však náklady řízení o kasační stížnosti přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti. Soud mu proto právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 27. září 2006

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu